

**BORÇ YAPILANDIRMASI, STOK BEYANI
VE KISMİ AF KANUNU**
Başvuru Kaynağı ve Yol Haritası

ŞUBAT 2011

Değerli meslektaşım

Bugüne dek mesleğimizle ilgili tüm gelişmeleri, bütün boyutlarıyla, en ince ayrıntısına kadar dikkatle izleyip, her koşulda sizlerle paylaşmayı bir görev edindik.

Buna bağlı olarak; kamuoyunda “Vergi Barışı” adıyla anılan kanun, meslektaşlarımızın yanı sıra milyonlarca mükellefi ilgilendiren önemli değişiklikleri içeriyor.

Ayrıca; bu kanun Sosyal Güvenlik ve Vergi Borçlarının yeniden yapılandırılmasında yararlanma ve uygulama koşulları açısından bir çok yenilik içeriyor.

İstanbul Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası (İSMMM) olarak bu iki hayati konuda, yaşanabilecek sorunları en aza indirmek ve uygulama pratiği için hazırlanan, elinizdeki başvuru kaynağının, çalışma yaşamında, işinizi kolaylaştıracağına hiç şüphemiz yok.

Bu çalışma ile ilgili amacımız; kanun Mecliste kabul edildiğinde hem zaman kaybının önüne geçmek, hem de profesyonellik gereği öngörüyle hareket ettiğimiz, daha iyi anlaşılacaktır.

Yararlanmanız dileğimle, saygılarımla . . .

Yahya ARIKAN

İSMMM Başkanı

1. KANUN'UN GETİRDİĞİ KOLAYLIKLAR NELERDİR?

1. Tahsilatın Hızlandırılmasına (Ödemelerin Kolaylaştırılmasına) İlişkin Hükümler

- Kesinleşmiş alacakların ödenmesini kolaylaştırıcı hükümler.
- Kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan amme alacaklarının ödenmesini kolaylaştırıcı hükümler.
- İnceleme ve tarhiyat safhasında bulunan vergilerin ödenmesini kolaylaştırıcı hükümler.

2. Matrah ve Vergi Artırımına İlişkin Hükümler

- Gelir ve kurumlar vergisinde matrah artırımı.
- Katma değer vergisinde artırım.
- Gelir (stopaj) ve kurumlar (stopaj) vergisinde artırım.

3. Stok Beyanı ve Bilanço Düzeltilmesine İlişkin Hükümler

- İşletmede mevcut olduğu halde kayıtlarda yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaş hesaplarının düzeltilmesine ilişkin hükümler.
- Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan emtia, kasa mevcudu ve ortaklardan alacaklar hesaplarının düzeltilmesine ilişkin hükümler.

4. SGK'ya Bağlı Tahsil Dairelerince Takip Edilen Alacaklara İlişkin Hükümler

- Kesinleşmiş Sosyal Güvenlik Kurumu alacaklarının ödenmesini kolaylaştırıcı hükümler.
- Dava safhasında bulunan veya dava açma süresi sona ermemiş idari para cezalarının ödenmesini kolaylaştırıcı hükümler.
- Ön değerlendirme, araştırma veya tespit aşamasında olan eksik işçilik prim tutarlarının ödenmesini kolaylaştırıcı hükümler.
- Sosyal güvenlik borç yapılandırma anlaşmalarının ihyasına ilişkin hükümler.
- Sigortalılık süreleri durdurulanların ihya prim borçlarına ilişkin hükümler.

2. KANUN KAPSAMINA HANGİ ALACAKLAR GİRİYOR?

Kanun kapsamına giren alacaklar; 31.12.2010 tarihinden (bu tarih dahil) önce tahakkuk eden ve kesinleşen alacakları kapsıyor. Söz konusu tarih sosyal güvenlik kurumu alacakları için 2010 Kasım ve önceki aylar için geçerli.

HANGİ YASA, HANGİ ALACAĞI DÜZENLİYOR?	
İlgili Kanun	Kapsama Giren Alacaklar
213 Sayılı Vergi Usul Kanunu	Vergi Vergi Aslına Bağlı Vergi Cezaları Gecikme Faizleri Gecikme Zamları Vergi Aslına Bağlı Olmayan Vergi Cezaları
1111 Sayılı Askerlik Kanunu	İdari Para Cezaları
5539 Sayılı Karayolları Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun	
2839 Sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu	
2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanunu	
2972 Sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun	
3376 Sayılı Anayasa Değişikliklerinin Halkoyuna Sunulması Hakkında Kanun	
4925 Sayılı Karayolu Taşıma Kanunu	
5490 Sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu	
6001 Sayılı Karayolları Genel Müdürlüğü'nün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun	
6183 Sayılı AATUHK	Devlet Hissesi ve Devlet Hakkı, Şeker Fiyat Farkı, Akaryakıt Fiyat İstikrar Payı ve Akaryakıt Fiyat Farkı, Devlet Hakkı ve Özel İdare Payı ile Madencilik Fonu, Kılavuzluk ve Römorkörcülük Hizmet Payı, Adli ve İdari Para Cezaları Hariç Olmak Üzere Asli ve Fer'i Amme Alacakları
4458 Sayılı Gümrük Kanunu ve İlgili Mevzuat	Gümrük Vergileri İdari Para Cezaları Faizler Zamlar

5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu	Gecikme Zammı Alacakları
	Sigorta Primi
	Emeklilik Keseneği ve Kurum Karşılığı
	İşsizlik Sigortası Primi
	Sosyal Güvenlik Destek Primi
	Gecikme Cezası
	Gecikme Zammı Alacakları
	Topluluk Sigortası Primi
	Damga Vergisi
	Özel İşlem Vergisi
	Eğitime Katkı Payı
	Gecikme Cezası
	Gecikme Zammı Alacakları
	İdari Para Cezası
İl Özel İdareler	İdari Para Cezaları
213 Sayılı Belediyelerin Vergi Usul Kanunu Kapsamına Girenler	Vergi
	Vergi Cezaları
	Gecikme Faizleri
	Gecikme Zamları
	İdari Para Cezaları
2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanunu	Ücret Alacakları ve Bunlara Bağlı Fer'i Alacaklar
	Su Bedeli Alacakları ve Bunlara Bağlı Fer'i Alacaklar
5393 sayılı Belediye Kanunu 2560 Sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun	Su Bedeli Alacakları ve Bunlara Bağlı Fer'i Alacaklar
	Su ve Atık Su Bedeli Alacakları ile Bu Alacaklara Bağlı Faiz, Gecikme Faizi, Gecikme Zammı Gibi Fer'i Alacakları
	Bu Kanunun ilgili bölümlerinde geçen diğer alacaklar

3. KESİNLEŞMİŞ KAMU ALACAKLARININ ÖDENMESİ NASIL KOLAYLAŞTIRILYOR?

Bu kolaylıktan faydalanabilmek için belirlenen yeni borç tutarlarının tarihine kadar başvuruda bulunarak aynı tarihte tamamen veya belirli katsayılarla artırılarak 6 ila 18 taksitte 12 ila 36 ayda ödenmesi gerekiyor.

YAPILACAK ÖDEMENİN TAKSİT VE KATSAYI HESABI	
1) 12 ay (2 ayda bir ödemeli 6 eşit taksit) için	1,05
2) 18 ay (2 ayda bir ödemeli 9 eşit taksit) için	1,07
3) 24 ay (2 ayda bir ödemeli 12 eşit taksit) için	1,10
4) 36 ay (2 ayda bir ödemeli 18 eşit taksit) için	1,15

KESİNLEŞMİŞ KAMU ALACAĞINDA KOLAYLIĞIN ALACAK TÜRÜNE GÖRE DAĞILIMI

KAPSAMA GİREN ALACAK	ÖDENECEK KISIM	TAHSİLİNDEN VAZGEÇİLECEK KISIM
Vadesi geldiği halde ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan vergiler/gümrük vergileri	Vergi aslının tamamı ile TEFE/ÜFE aylık oranı esas alınarak vergi aslı üzerinden hesaplanacak tutar	Genel esaslara göre hesaplanan faiz, Gecikme faizi, gecikme zammı ve vergi cezaları gibi fer'i amme alacakları ile vergi cezalarına uygulanan gecikme zamlarının tamamı
Beyana dayanan ve beyan edildiği halde ödenmemiş olan veya ödeme süresi henüz geçmemiş alacaklar	Vergi aslının tamamı ile TEFE/ÜFE aylık oranı esas alınarak vergi aslı üzerinden hesaplanacak tutar	Genel esaslara göre hesaplanan gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları
Asılları tamamen ödenmiş olmakla birlikte, sadece vergi aslına bağlı fer'i alacaklar	TEFE/ÜFE aylık oranı esas alınarak vergi aslı üzerinden hesaplanacak tutar	Genel esaslara göre hesaplanan gecikme faizi, gecikme zammı ve vergi cezaları gibi fer'i amme alacakları ile vergi cezalarına/idari para cezalarına uygulanan gecikme zamlarının tamamı
Asılları tamamen ödenmiş olanlar dahil asla bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları	TEFE/ÜFE aylık oranı esas alınarak vergi aslı üzerinden hesaplanacak tutar	Asla bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ve bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamı
Vergi Usul Kanunu'nun 371'inci maddesinde yer alan pişmanlık hükümlerine göre beyan edilen matrahlar üzerinden tahakkuk eden alacaklar	Vergi aslının tamamı ile TEFE/ÜFE aylık oranı esas alınarak vergi aslı üzerinden hesaplanacak tutar	Vergiye bağlı pişmanlık zammı, vergi ziyası gibi fer'i alacakların tamamı
Vergi Usul Kanunu uyarınca ikmalen, re'sen ya da idarece yapılan tarhiyata ilişkin olarak dava açılmaksızın kesinleşen alacaklar	Vergi aslının tamamı ile TEFE/ÜFE aylık oranı esas alınarak vergi aslı üzerinden hesaplanacak tutar	Vergiye bağlı gecikme faizi, gecikme zammı ve vergi ziyası gibi fer'i alacakların tamamı
Tecilli alacaklar	Vergi aslının tamamı ile TEFE/ÜFE aylık oranı esas alınarak vergi aslı üzerinden hesaplanacak tutar	Genel esaslara göre hesaplanan Gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları
Vergi Usul Kanunu'nun uzlaşma hükümlerine göre kesinleşen alacaklar	Vergi aslının tamamı ile TEFE/ÜFE aylık oranı esas alınarak vergi aslı üzerinden hesaplanacak tutar	Vergiye bağlı gecikme faizi, gecikme zammı ve vergi ziyası gibi fer'i alacakların tamamı

Vadesi geldiği halde ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan ve bir vergi aslına bağlı olmaksızın kesilmiş olan vergi cezaları	Cezaların % 50'si ile TEFE/ÜFE aylık oranı esas alınarak hesaplanacak tutar	Cezaların % 50'si ve gecikme zammı
İştirak, teşvik ve yardım fiilleri nedeniyle kesilmiş olan vergi cezaları	Cezaların % 50'si ile TEFE/ÜFE aylık oranı esas alınarak hesaplanacak tutar	Cezaların % 50'si ve gecikme zammı
Gümrük vergisi asıllarına bağlı olmaksızın kesilmiş olan idari para cezaları	Cezaların % 50'si ile TEFE/ÜFE aylık oranı esas alınarak hesaplanacak tutar	Cezaların % 50'si ve gecikme zammı
2010 yılına ilişkin geçici vergiye ilişkin gecikme zamları	TEFE/ÜFE aylık oranı esas alınarak hesaplanacak tutar	Vergi aslının ödeme şartı aranmaksızın genel esaslara göre hesaplanan gecikme zamlarının tamamı
İhtirazi kayıtlı verilen beyannameler üzerine tahakkuk etmiş olan vergiler	Vergi aslının tamamı ile TEFE/ÜFE aylık oranı esas alınarak vergi aslı üzerinden hesaplanacak tutar	Vergiye bağlı pişmanlık zammı, vergi ziyai cezası gibi fer'i alacakların tamamı
Motorlu Taşıtlar Vergisi ve bu vergiye ilişkin gecikme zammının kanuna göre ödenmesi sırasında yapılacak işlemler	Vergi aslının tamamı ile TEFE/ÜFE aylık oranı esas alınarak vergi aslı üzerinden hesaplanacak tutar	Vergiye bağlı gecikme zammı, gecikme faizinin tamamı
Belediyelerin ücret ve su bedeli alacakları	Alacağın tamamı ile bu alacak üzerinden TEFE/ÜFE aylık oranı esas alınarak hesaplanan tutar	Bu alacaklara bağlı faiz, cezai faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacaklarının tamamı
Büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerinin su ve atık su bedeli alacakları	Alacağın tamamı ile bu alacak üzerinden TEFE/ÜFE aylık oranı esas alınarak hesaplanan tutar	Bu alacaklara bağlı faiz, cezai faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamı

4. KESİNLEŞMEMİŞ VEYA İHTİLAFLI BORÇ ÖDENMESİ NASIL KOLAYLAŞTIRILYOR?

Bu kolaylıktan faydalanabilmek için "başvuru tarihi, taksit ve katsayılar" yukarıda 3. Madde'deki kesinleşmiş borçlarla aynıdır.

KESİNLEŞMEMİŞ VEYA İHTİLAFLI BORÇLARIN SAFHALARA GÖRE ÖDEME KOLAYLIĞI

KAPSAMA GİREN ALACAK	ÖDENECEK KISIM	TAHSİLİNDEN VAZGEÇİLECEK KISIM
İlk derece mahkemesinde dava açılmış veya dava açma süresi geçmemiş vergiler/gümrük vergileri	Vergilerin/gümrük vergilerinin % 50'si ile TEFE/ÜFE aylık oranı esas alınarak bu tutar üzerinden hesaplanacak tutar	Vergilerin/gümrük vergilerinin % 50'si ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı ve asla bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamı
Bölge idare mahkemeleri nezdinde itiraza veya Danıştay nezdinde temyize konu edilmiş ya da bu mercilerde dava açma süresi geçmemiş alacaklara ilişkin olarak verilmiş en son kararın terkin kararı olması halinde	Vergilerin/gümrük vergilerinin % 20'si ile TEFE/ÜFE aylık oranı esas alınarak bu tutar üzerinden hesaplanacak tutar	Vergilerin/gümrük vergilerinin % 80'i ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı ve asla bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamı
Bölge idare mahkemeleri nezdinde itiraza veya Danıştay nezdinde temyize konu edilmiş ya da bu mercilerde dava açma süresi geçmemiş alacaklara ilişkin olarak verilmiş en son kararın tasdik veya tadilen tasdik kararı olması halinde	Tasdik edilen vergilerin/gümrük vergilerinin tamamı ile TEFE/ÜFE aylık oranı esas alınarak bu tutar üzerinden hesaplanacak tutar	Tasdik edilen vergilerin/gümrük vergilerine bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı ve asla bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamı
Verilmiş en son kararın bozma kararı olması halinde	Vergilerin/gümrük vergilerinin % 50'si ile TEFE/ÜFE aylık oranı esas alınarak bu tutar üzerinden hesaplanacak tutar	Vergilerin/gümrük vergilerinin % 50'si ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı ve asla bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamı
Verginin/gümrük vergisinin ödenmiş olmasına rağmen sadece vergi cezalarına/ gümrük yükümlülüğü ile ilgili idari para cezalarına ilişkin dava açılmış olması halinde		Asla bağlı cezaların tamamı ile bunlara bağlı gecikme zamlarının tamamı

Vergi aslına bağlı olmaksızın kesilen ve ilk derece mahkemesinde dava açılmış veya dava açma süresi geçmemiş bulunan vergi cezaları / gümrük yükümlülüğü ile ilgili idari para cezaları	Cezanın % 25'i	Cezanın % 75'i
Vergi aslına bağlı olmaksızın kesilen ve yargı tarafından terkin kararı verilmiş olan vergi cezaları / gümrük yükümlülüğü ile ilgili idari para cezaları	Cezanın % 10'u	Cezanın % 90'ı
Vergi aslına bağlı olmaksızın kesilen ve yargı tarafından tasdik kararı verilmiş olan vergi cezaları / gümrük yükümlülüğü ile ilgili idari para cezaları	Cezanın % 25'i	Cezanın % 75'i
İştirak, teşvik ve yardım fiilleri nedeniyle kesilen ve ilk derece mahkemesinde dava açılmış veya dava açma süresi geçmemiş bulunan vergi ziyai cezaları	Cezanın % 25'i	Cezanın % 75'i
İştirak, teşvik ve yardım fiilleri nedeniyle kesilen ve yargı tarafından terkin kararı verilmiş olan vergi ziyai cezaları (madde 3/6)	Cezanın % 10'u	Cezanın % 90'ı
İştirak, teşvik ve yardım fiilleri nedeniyle kesilen ve yargı tarafından tasdik kararı verilmiş olan vergi ziyai cezaları	Cezanın % 25'i	Cezanın % 75'i
Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla uzlaşma talepli alacaklar	Vergilerin % 50'si ile TEFE/ÜFE aylık oranı esas alınarak bu tutar üzerinden hesaplanacak tutar	Vergilerin % 50'si ile bunlara bağlı gecikme faizi, gecikme zammı ve asla bağlı olarak kesilen vergi cezalarının tamamı

5. ESAS ALINACAK EN SON YARGI KARARI NEDİR?

Kanun maddesine göre dava konusu edilmiş olan alacaklarda bu maddeye göre ödenecek alacakların tespitinde esas alınacak olan en son karar, tarhiyata/tahakkuka ilişkin verilen ve bu kanunun yayımlandığı tarihten önce taraflardan birine tebliğ edilmiş olan karar olacaktır.

6. İNCELEME VE TARHIYAT AŞAMASINDA BULUNAN VERGİLER ÖDEME KOLAYLIĞINDAN FAYDALANABİLİR Mİ?

İnceleme ve tarhiyat aşamasında bulunan vergiler için ödeme kolaylığından faydalanılabilmesi mümkün. Bunun için, kanun kapsamında belirlenen tutarın, ihbarnamenin tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içerisinde yazılı başvuruda bulunularak, ilk taksit ihbarnamenin tebliğini izleyen aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde altı eşit taksitte ödenmesi gerekmektedir.

ÖDENMESİ GEREKEN TUTAR NASIL HESAPLANACAK?

- Tarh edilen verginin %50'si ile,
- Bu tutar üzerinden Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar hesaplanacak TEFE/ÜFE tutarı ile,
- Bu tarihten sonra ihbarnamenin tebliği üzerine dava açma süresinin bitim tarihine kadar hesaplanacak gecikme faizi tutarı.

7. TARHIYAT ÖNCESİ UZLAŞMA TALEPLİ İNCELEMELER BU KAPSAMA GİRER Mİ?

Kanunun yayımlandığı tarihi itibarıyla Vergi Usul Kanunu'nun tarhiyat öncesi uzlaşma hükümlerinden yararlanılmak üzere;

- Başvuruda bulunulmuş henüz uzlaşma günü gelmemiş,
- Uzlaşma sağlanamamış ancak vergi ve ceza ihbarnameleri Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla tebliğ edilmemiş;

Bulunan alacaklar için de bu madde hükmünden yararlanılabilecektir. Bu durumda, tarhiyat öncesi uzlaşmanın temin edilememiş veya uzlaşma müzakeresinde uzlaşmaya varılamamış olması ya da mükelleflerin tarhiyat öncesi uzlaşma talebinden vazgeçmiş ve tarhiyata ilişkin olarak dava açmamış olması şarttır. Bu safhada da ödenecek tutarın tespitinde, tarhiyata ilişkin olarak düzenlenen vergi ve ceza ihbarnamelerinde belirtilen tutarlar dikkate alınacaktır.

8. PIŞMANLIK YA DA KENDİLİĞİNDEN BEYAN İÇİN ÖDEME KOLAYLIĞI VAR MI?

Kanunda yer alan söz konusu düzenlemelere göre; vergi aslının tamamı alınmakta, bu tutara TEFE/ÜFE aylık oranı uygulanmakta, diğer taraftan pişmanlık zammı, gecikme faizi, gecikme zammı ve cezaların tamamı kaldırılmaktadır. Ödeme kolaylığı bunlar içinde geçerlidir.

9. ÖDEME KOLAYLIĞINDAN FAYDALANILDIKTAN SONRA DAVA AÇILABİLİR Mİ?

Ödeme kolaylığına ilişkin hükümlerden faydalanan mükelleflerin bu borç tutarları için daha sonra dava açmaları, uzlaşma ve cezalarda indirim talebinde bulunmaları mümkün değildir.

10. KOLAYLIK SONRASI TAKSİTLER ZAMANINDA ÖDENMEZSE NE OLACAK?

Kanuna göre ödenmesi gereken taksitlerin **bir takvim yılında en fazla iki defa ödenmemesi** veya eksik ödenmesi halinde yapılandırma bozulmamaktadır.

Süresinde ödenmeyen tutarları gecikme zammı ile ödenebilecektir.

Ancak; **bir takvim yılında 2'den fazla taksidin ödenmemesi** halinde kanun hükümlerinden yararlanma hakkı kaybediliyor.

11. KOLAYLIK SONRASI MÜKELLEFLERİN VADESİ YENİ GELEN BORCU ÖDEMEZSE TAKSİTLER BOZULUR MU?

Bu kanun kapsamında ödeme kolaylığından yararlananların cari yılda, örneğin 2011’de yıllık gelir veya kurumlar vergilerini, gelir (stopaj) vergisi, kurum (stopaj vergisi), katma değer vergisi ve özel tüketim vergisini mutlaka ödemeleri gerekiyor.

Bunun istisnası şöyledir; “**çok zor durum olmaksızın bir takvim yılında cari dönem borçlarını ikiden fazla vadesinde ödememeleri halinde**”

12. KREDİ KARTI İLE ÖDEME YAPILMASI MÜMKÜN MÜDÜR?

Kredi kartı ile ödeme yapmak mümkün. Yapılan düzenlemede bankaların, borçluların kredi kartı ile ödedikleri taksit tutarlarını idareye taksit aylarında tahsilat kabul etmek suretiyle aktarması ve borçlu hesaplarına ise taksit ayında yansıtması öngörülmüştür.

13. MAHSUBEN ÖDEME YAPILMASI MÜMKÜN MÜDÜR?

Vergi dairesinden vergi mevzuatı gereği iade alacağı bulunan borçlular, bu alacaklarının kanuna göre vergi dairesine ödenmesi gereken taksitlerine mahsubunu talep edebileceklerdir. Mahsup talepleri sadece kendi borçlarıyla sınırlı olacaktır.

14. MATRAH/VERGİ ARTIRIMI KAPSAMINA HANGİ VERGİLER GİRİYOR?

Matrah/vergi artırımı kapsamında 9 çeşit vergi bulunuyor.

MATRAH/VERGİ ARTIRIMI KAPSAMINDAKİ VERGİLER	
1.	Yıllık gelir vergisi
2.	Kurumlar vergisi
3.	Katma değer vergisi
4.	Ücret stopajları
5.	Serbest meslek stopajları
6.	Kira stopajları
7.	Yıllara sari inşaat işlerinde istihkak (hak ediş) bedelleri
8.	Çiftçilerden satın alınan zirai mahsullere ilişkin stopaj
9.	Esnaf muafliğinden doğan stopajlar

15. MATRAH/VERGİ ARTIRIMI İÇİN SON BAŞVURU TARİHİ NEDİR?

Matrah ve vergi artırımında bulunmak isteyen mükellefler, Kanun'un yayım tarihi olan tarihini takip eden ikinci ayın sonu olan tarihine kadar ilgili idareye yazılı olarak başvurarak artırımda bulunabileceklerdir.

Başvuru yazılı yapılmazsa, matrah artırımı amacına ilişkin olsa dahi, hesapladıkları vergilerini vergi dairesine yatırmaları, bu mükelleflerin haktan yararlanmaları sonucunu doğurmayacaktır. Öte yandan, kanun kapsamındaki yıllarda değişik vergi dairelerinin mükellefi olanlar, matrah artırımında buldukları yıl ve dönemlerde hangi vergi dairesinin mükellefi iseler, o vergi dairesine yazılı başvuru yapacaklardır.

16. MATRAH/VERGİ ARTIRIMI ÖDEME SÜRESİ VE ŞEKLİ NASIL OLACAK?

Matrah/vergi artırımında bulunan mükelleflerin bu artırımları üzerinden hesaplanan vergileri ilgili vergi dairelerine başvuru süresi içinde tamamen veya ilk taksiti Kanun'un yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü ay olan 'dan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde azami onsekiz eşit taksitte ödemeleri şarttır.

Bu madde taksit sayıları ve katsayı hesabı yukarıda 3. Madde'de açıklanan tablodaki gibidir.

17. MATRAH/VERGİ ARTIRIMI TAKSİTLERİ ZAMANINDA ÖDENMEZSE NE OLUR?

Matrah veya vergi artırımında hesaplanan vergilerin ödenmemesi bu kanun hükümlerinden yararlanmayı engellemektedir.

Hesaplanan veya artırılan vergilerin ödenmemesi ya da eksik ödenmesi halinde, ödenmeyen veya eksik ödenen tutarların gecikme zammı oranının bir kat fazlası oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte tahsiline devam edilecektir.

18. GELİR VERGİSİNDE ARTIRIM TUTARI NE ŞEKİLDE HESAPLANACAK?

Gelir vergisi mükelleflerinin dikkate alacakları tutarlar yıllara göre değişmektedir. Ancak; artırımda bulunulan yılda yıllık gelir vergisi beyannamesi süresinde verilmiş ve ödemeler vadesinde ödenmiş ise artırılan matrah üzerinden ödenecek vergi oranı % 15 olarak hesaplanmalıdır.

GELİR VERGİSİ MÜKELLEFLERİNİN DİKKATE ALACAĞI TUTARLAR				
Yıl	Matrah artış oranı (%)	İşletme Hesabı esasında asgari matrah tutarı (TL)	Bilanço esasında asgari matrah tutarı (TL)	Artırılan matrah üzerinden ödenecek vergi oranı (%)
2006	30	6.370	9.550	20
2007	25	6.880	10.320	20
2008	20	7.480	11.220	20
2009	15	8.150	12.230	20

KİRA GELİRİ OLAN MÜKELLEFLERİN DİKKATE ALACAĞI TUTARLAR			
Yıl	Matrah Artış oranı (%)	Beyana tabi geliri sadece kira gelirleri için asgari matrah tutarı (TL)	Artırılan matrah üzerinden ödenecek vergi oranı (%)
2006	30	1.910	20
2007	25	2.064	20
2008	20	2.244	20
2009	15	2.446	20

BASİT ÜSULDE VERGİ MÜKELLEFINİN DİKKATE ALACAĞI TUTARLAR			
Yıl	Matrah Artış oranı (%)	Basit usulde vergilendirilen gelir vergisi mükellefleri için asgari matrah artış tutarı (TL)	Artırılan matrah üzerinden ödenecek vergi oranı (%)
2006	30	955	20
2007	25	1.032	20
2008	20	1.122	20
2009	15	1.223	20

19. KURUMLAR VERGİSİNDE ARTIRIM TUTARI NE ŞEKİLDE HESAPLANACAK?

Artırımında bulunulan yılda kurumlar vergisi beyannamesi süresinde verilmiş ve ödemeler vadesinde ödenmiş ise artırılan matrah üzerinden ödenecek vergi oranı % 15 olarak hesaplanacak.

KURUMLAR VERGİSİ MÜKELLEFİNİN DİKKATE ALACAĞI TUTARLAR			
Yıl	Matrah Artış oranı (%)	Asgari matrah artış tutarı (TL-)	Artırılan matrah üzerinden ödenecek vergi oranı (%)
2006	30	19.110	20
2007	25	20.650	20
2008	20	22.440	20
2009	15	24.460	20

20. KATMA DEĞER VERGİSİNDE ARTIRIM TUTARI NE ŞEKİLDE HESAPLANACAK?

Katma Değer Vergisi mükelleflerinin dikkate alacakları tutarlar yıllara göre değişmektedir.

BEYANNAME VEREN MÜKELLEFLER İÇİN ARTIRIM TABLOSU

Yıl	Vergi Artırımında Üzerinden KDV Hesaplanacak Tutar			Hesaplanan yıllık KDV tutarı üzerinden ödenecek vergi oranı (%)
	Bütün dönem KDV beyannamesini veren mükellefler	En az üç döneme ait beyanname veren mükellefler (Aylık vergilendirilen mükellefler)	En az bir döneme ait beyanname veren mükellefler (Üç aylık vergilendirilen mükellefler)	
2006	Beyannamelerdeki hesaplanan KDV'nin yıllık toplamı	Verilen beyannamelerdeki hesaplanan KDV'nin ortalaması üzerinden bulunan 12 aylık toplam hesaplanan KDV	Verilen beyannamelerdeki hesaplanan KDV'nin ortalaması üzerinden bulunan 12 aylık toplam hesaplanan KDV	3
2007	"	"	"	2,5
2008	"	"	"	2
2009	"	"	"	1,5

BEYANNAME VERMEYEN MÜKELLEFLER İÇİN ARTIRIM TABLOSU				Artırılan Gelir veya kurumlar vergisi matrahı üzerinden ödenecek vergi oranı (%)
Yıl	Hiç beyanname vermemiş ya da bir veya iki beyanname vermiş mükellefler (Bir aylık beyanname veren mükellefler)	Hiç beyanname vermemiş mükellefler (Üç aylık beyanname veren mükellefler)	İlgili takvim yılı içindeki işlemlerin tamamının istisnalar kapsamındaki teslim ve hizmetlerden oluşması veya diğer nedenlerle hesaplanan KDV bulunmaması	
2006-2007-2008-2009	Gelir veya kurumlar vergisi matrahı artırımında bulunulmuş olması şartıyla artırılan matrah	Gelir veya kurumlar vergisi matrahı artırımında bulunulmuş olması şartıyla artırılan matrah	Gelir veya kurumlar vergisi matrahı artırımında bulunulmuş olması şartıyla artırılan matrah	18

21. ÜCRET ÖDEMELERİNE İLİŞKİN GELİR VERGİSİNDE ARTIRIM NASIL OLACAK?

Hizmet erbabına ödenen ücretlerden vergi tevkifatı yapmaya mecbur olanların, her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri (ihtirazi kayıtla verilenler dahil) muhtasar beyannamelerinde yer alan ücret ödemelerine ilişkin gayrisafi tutarların yıllık toplamı üzerinden; tabloda verilen oranda hesaplanacak gelir vergisini, vergi dairelerine bildirmeleri ve belirtilen şekilde ödemeleri gerekmektedir.

Yıllar	Stopaj %
2006 yılı için	5
2008 yılı için	4
2006 yılı için	3
2008 yılı için	2

22. SERBEST MESLEK ÖDEMELERİ ÜZERİNDEN YAPILAN GELİR (STOPAJ) VERGİSİNDE ARTIRIM NE ŞEKİLDE OLACAK?

Serbest meslek erbabına yapılan ödemeler üzerinden yapılan gelir (stopaj) vergisinde matrah artırımında bulunulmak istenmesi halinde gereken hesaplamalar çeşitli özellikler göstermektedir.

SERBEST MESLEK ERBABINA YAPILAN ÖDEMELER ÜZERİNDEN MATRAH ARTIRIMI

Yıl	Vergi Artırımına Esas Alınacak Gelir (Stopaj) Vergisi Matrahı (TL)	Artırımı esas matrah üzerinden hesaplanarak artırılarda bulunulacak gelir (stopaj) vergisi oranı (%)	Beyanname verilmemişse ya da verilen beyannameye SMK ödemesi yoksa asgari matrah (TL.)	Asgari matrah üzerinden hesaplanacak vergi oranı (%)
2006	Verilmiş olan muhtasar beyannamelerdeki serbest meslek ödemelerinin gayrisafi tutarı toplamı	5	4.775	15
2007	Verilmiş olan muhtasar beyannamelerdeki serbest meslek ödemelerinin gayrisafi tutarı toplamı	4	5.160	15
2008	Verilmiş olan muhtasar beyannamelerdeki serbest meslek ödemelerinin gayrisafi tutarı toplamı	3	5.610	15
2009	Verilmiş olan muhtasar beyannamelerdeki serbest meslek ödemelerinin gayrisafi tutarı toplamı	2	6.115	15

23. KİRA ÖDEMELERİ ÜZERİNDEN YAPILAN STOPAJDA ARTIRIM NASIL OLACAK?

Kira ödemelerinden yapılan stopajlar üzerinden matrah artırımında bulunulmak istenmesi halinde gereken hesaplamalar çeşitli özellikler göstermektedir.

KIRA ÖDEMELERİ ÜZERİNDEN YAPILAN STOPAJDA MATRAH ARTIRIMI

Yıl	Vergi artırımına esas alınacak gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisi matrahları (TL)	Artırma esas matrah üzerinden hesaplanarak artırımda bulunulacak gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisi oranı (%)	Beyanname verilmemişse ya da verilen beyannameye kira ödemesi yoksa asgari matrah (TL)	Asgari matrah üzerinden hesaplanacak vergi oranı (%)
2006	Verilmiş olan muhtasar beyannamelerdeki kira ödemelerinin gayrisafi tutarı toplamı	5	1.910	15
2007	Verilmiş olan muhtasar beyannamelerdeki kira meslek ödemelerinin gayrisafi tutarı toplamı	4	2.064	15
2008	Verilmiş olan muhtasar beyannamelerdeki kira meslek ödemelerinin gayrisafi tutarı toplamı	3	2.244	15
2009	Verilmiş olan muhtasar beyannamelerdeki kira meslek ödemelerinin gayrisafi tutarı toplamı	2	2.446	15

24. YILLARA SARI İNŞAAT İŞLERİNDE MATRAH ARTIRIMI NASIL OLACAK?

Mükellefler 2006 ila 2009 yılları arasında her bir yıl için; istihkak ödemelerinin gayrisafi tutarı üzerinden % 1 oranında hesaplayacakları ilave vergiyi ödeyerek yararlanabilecekler.

25. TAKDİR KOMİSYONLARINA SEVK EDİLMİŞ YA DA VERGİ İNCELEMESİ BAŞLANMIŞ MÜKELLEFLER VERGİ/MATRAH ARTIRIMINDA BULUNABİLİRLER Mİ?

Matrah/vergi artırımında bulunan mükellefler hakkında, Kanun'un yayımlandığı

..... tarihinden önce başlanılmış olan vergi incelemeleri ile takdir işlemlerinin, Kanun'un yayımlandığı ayı izleyen ayın başından itibaren 1 ay içerisinde sonuçlandırılması şarttır. Bu süre içerisinde sonuçlandırılmayan vergi incelemeleri ile takdir işlemlerine devam edilmeyecek, bulunduğu safhada bırakılacaktır. Mükellefler sadece artırılan matrahlar üzerinden hesaplanan vergileri ödeyeceklerdir.

26. SAHTE BELGE DÜZENLEMEKLE SUÇLU MÜKELLEF MATRAH/VERGİ ARTIRIMINDAN YARARLANABİLİR Mİ?

Vergi Usul Kanunu'nun 359'uncu maddesinin (b) fıkrasında sayılan suçları işleyenler matrah/vergi artırımını hükümlerinden **yararlanamayacaklardır**. Bu kapsamda ki vergi incelemeleri devam edecektir.

KİMLER MATRAH/VERGİ ARTIRIMINDAN YARARLANAMAZ?

Defter, kayıt ve belgeleri yok edenler

Defter sayfalarını yok ederek yerine başka yapraklar koyanlar veya hiç yaprak koymayanlar

Belgelerin asıl veya suretlerini tamamen veya kısmen sahte olarak düzenleyenler

27. İŞLETMEDE MEVCUTKEN; KAYITLARDA YER ALMAYAN EMTİA, MAKİNE, TEÇHİZAT VE DEMİRBAŞLAR KAYITLARA ALINABİLİR Mİ?

İlgili nitelikteki demirbaşlar kayıtlara rayiç bedelle alınabilir.

..... tarihine kadar bir envanter listesi ile vergi dairesine bildirilmesi gerekmektedir.

Genel orana tabi emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar için rayiç bedel üzerinden % 10 KDV, İndirimli orana tabi emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar için rayiç bedel üzerinden KDV oranının yarısı üzerinden KDV hesaplanıp vergi dairesine yatırılacaktır.

28. KAYITLARDA YER ALDIĞI HALDE, İŞLETMEDE BULUNMAYAN; EMTİA, KASA MEVCUDU VE ORTAKLARDAN OLAN ALACAKLAR KAYITLARDAN SİLİNEBİLİR Mİ?

Emtia için; gayrisafi kar oranı dikkate alınarak fatura düzenlenecek, üzerinden KDV hesaplanacak ve hasılat olarak kayıtlara aktarılacaktır.

Kasa mevcudu ve ortaklardan olan alacaklar; gerçek duruma getirilecek ve bu tutarlar üzerinden % 3 vergi hesaplanıp ödenecektir.

29. KESİNLEŞMİŞ SGK ALACAKLARINA ÖDEME KOLAYLIĞI VAR MI?

Kesinleşmiş Sosyal Güvenlik Kurumu alacakları kanun kapsamında yeniden yapılandırılarak ödeme kolaylığı kapsamına alınmaktadır. Bu kapsamda, kesinleşmiş Sosyal Güvenlik Kurumu alacakları tarihine kadar başvuruda bulunarak aynı tarihte tamamen veya ilk taksiti bu kanunun yayımlandığı tarihi izleyen dördüncü aydan başlamak üzere belirli faiz oranlarıyla 6 ila 18 taksitte 12 ila 36 ayda ödebilecektir.

KESİNLEŞMİŞ SOSYAL GÜVENLİK KURUMU ALACAKLARININ ÖDEME KOLAYLIKLARI

Kapsama Giren Alacak	Ödenecek Kısım	Tahsilinden Vazgeçilecek Kısım
Sigorta primi, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi alacakları	Alacak aslının tamamı ile TEFE/ÜFE aylık oranı esas alınarak alacak aslı üzerinden hesaplanacak tutar	Bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamı
Yaşlılık, emekli aylığı veya malullük aylığı bağlandıktan sonra çalışanların sosyal güvenlik destek primleri	Alacak aslının tamamı ile TEFE/ÜFE aylık oranı esas alınarak alacak aslı üzerinden hesaplanacak tutar	Bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamı
Ön değerlendirme, araştırma veya tespitler sonucunda bulunan eksik işçilik tutarları	Alacak aslının tamamı ile TEFE/ÜFE aylık oranı esas alınarak alacak aslı üzerinden hesaplanacak tutar	Bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamı
Dava açma süresi sona erdiği halde ödenmemiş olan idari para cezaları	İdari para cezasının % 50'si ile TEFE/ÜFE aylık oranı esas alınarak bu tutar üzerinden hesaplanacak tutar	İdari para cezasının % 50'si ile Bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamı

30. DAVA SAFHASINDA VEYA DAVA AÇMA SÜRESİ SONA ERMEMİŞ İDARİ PARA CEZALARI KAPSAMA GİRİYOR MU?

Dava açılmış veya dava açma süresi sona ermemiş olan idari para cezaları ödeme kolaylığı kapsamına girmektedir. idari para cezasının % 25'i ile TEFE/ÜFE aylık oranı esas alınarak bu tutar üzerinden hesaplanacak tutarın yukarıda belirtilen şekilde ödenmesi halinde, idari para cezasının % 75'i ile idari para cezasına uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilmektedir.

SORU 31. SGK YAPILANDIRMA BAŞVURUSU VE ÖDEME SÜRESİ NASIL DÜZENLENECEK, BORCUNU YAPILANDIRANLAR SAĞLIK YARDIMI ALABİLECEK Mİ?

Yapılandırma hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların bu kanunun yayımlan-

diği tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar SGK'YA başvuruda bulunmaları gerekmektedir. İlk taksiti bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen dördüncü aydan başlamak üzere ikiye aylık dönemler halinde azami on sekiz eşit taksitte ödemeleri, şarttır.

Taksitle yapılacak ödemelerde ilgili maddelere göre belirlenen tutar;

1) Altı eşit taksit için (1,05),

2) Dokuz eşit taksit için (1,07),

3) On iki eşit taksit için (1,10),

4) On sekiz eşit taksit için (1,15), katsayısı ile çarpılır ve bulunan tutar taksit sayısına bölünmek suretiyle ikiye aylık dönemler halinde ödenecek taksit tutarı hesaplanır. Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan borçlulara tercih ettikleri taksit süresine uygun ödeme planı verilir. Ancak, tercih edilen süreden daha kısa sürede ödeme yapılması halinde ödenecek tutar ilgili katsayıya göre düzeltilir.

Altı eşit taksit seçenler ödemeyi 12 ayda, Dokuz eşit taksit seçenler ödemeyi 18 ayda, On iki eşit taksit seçenler ödemeyi 24 ayda, On sekiz eşit taksit seçenler ödemeyi 36 ayda ödeyeceklerdir.

Bu Kanuna göre ödenecek taksitlerin ödeme süresinin son gününün resmi tatile rastlaması halinde süre tatili izleyen ilk iş günü mesai saati sonunda biter.

Bu Kanun hükümlerine göre hesaplanan tutarın; İlk taksit ödeme süresi içerisinde tamamen ödenmesi halinde, bu tutara bu Kanunun yayımlandığı tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için herhangi bir faiz uygulanmaz.

- Bir takvim yılında en fazla 2 taksitin süresinde ödenmemesine izin verilmektedir.
- Süresinde ödenmeyen taksit, son taksiti izleyen ayın sonuna kadar ödenebilecektir. Ancak ödenmeyen taksit gecikme zammı ile birlikte tahsil edilecektir.
- Kanundan yararlanmanın bir diğer şartı, cari dönem prim ödeme yükümlülüklerinin gününde yerine getirilmesidir.
- Cari yükümlülükler açısından da 1 takvim yılında en fazla 2 defa ihlal hakkı verilmektedir.

Ayrıca Kendi nam ve hesabına bağımsız çalışan 4/b sigortalılar ile çiftçiler borçlarını yapılandırmaları halinde, yapılandırılan borçlarının ilk taksitini ödedikten sonra, kendileri ve bakmakla yükümlü oldukları hak sahipleri, genel sağlık sigortasından yararlanmaya başlayacaklardır.